

RETEN I AALBORG DOM

afsagt den 23. februar 2021

Sag BS-6230/2020-ALB

A
(advokat Erling Kragh-Pedersen)

mod

Ankenævnet for Patienterstatninger
(advokat Signe Rydahl Werming)

Denne afgørelse er truffet af dommerfuldmægtig Trine Rønhoff Øster.

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen er anlagt den 10. februar 2020.

Sagen drejer sig om, hvorvidt sagsøgers krav på overgangsydelse og forsørgertabserstatning er forældet.

Sagsøgeren, A, har fremsat påstand om, at sagen skal genoptages til fornyet behandling, altså hjemvisning.

Sagsøgte, Ankenævnet for Patienterstatninger, har påstået frifindelse.

Sagsøgeren, A, har fri proces.

Oplysningerne i sagen

Sagen er anlagt den 10. februar 2020.

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a, men indeholder dog blandt andet en gengivelse af forklaringen, der er afgivet under hovedforhandlingen.

Oplysningerne i sagen

As ægtefælle B fik som følge af en anerkendt lægefejl den 16. september 2006 konstateret uhelbredelig kræft.

I forbindelse med udbetaling af erstatning til B, traf Patientforsikringen den 6. februar 2009 afgørelse, hvoraf blandt andet fremgår:

" ...

Afgørelse

Patientforsikringen har fundet, at Deres skade i form af udvikling af uhelbredelig kræft er omfattet af lov om patientforsikring. Der henvises til vedlagte hændelsesforløb og begrundelse.

Patientforsikringen har endvidere fundet Dem berettiget til 415.393 kr. i erstatning.

Afgørelserne er truffet i henhold til § 3, stk. 1, jf. § 2, stk. 1, nr.1 og § 5, stk. 1, i lov om patientforsikring.

Beløbet vil blive udbetalt til Dem gennem Region Nordjylland, der er orienteret ved kopi af denne afgørelse. Erstatningen vil normalt blive udbetalt inden for 14 dage. Grundlaget for beregning af erstatningen fremgår af vedlagte opgørelse og vejledning. Såfremt De har spørgsmål til beregningen, eller der er noget, som De mener, at Patientforsikringen har overset, beder vi Dem rette henvendelse hertil.

Sagens videre forløb

Såfremt De efter den 4. november 2007 har afholdt udgifter som følge af patientskaden, bedes De udfylde vedlagte oplysningsskema og returnere det sammen med dokumentation for de udgifter, De har afholdt som følge af skaden, samt dokumentation for eventuelle modtagne tilskud til udgifterne.

De bedes desuden oplyse, om De har ansøgt om at få udgifterne dækket gennem det offentlige.

Patientforsikringen gør samtidig opmærksom på, at såfremt De senere måtte afgå ved døden som følge af Deres kræftlidelse, kan Deres efterladte rette henvendelse til Patientforsikringen.

Patientforsikringen vil i så fald foretage fornyet sagsbehandling med henblik på beregning af erstatning for tab af forsørger til Deres efterladte.
..."

Den sidste erstatning der i den anledning blev udbetalt, blev udbetalt den 15. maj 2009.

As ægtefælle, B afgik ved døden den 30. august 2019.

Som følge heraf søgte A om erstatning.

Patienterstatningen afslog den 19. september 2019 erstatning med henvisning til, at As krav er forældet efter 10 år i maj 2019, jf. klage- og erstatningslovens § 60 b.

A indbragte Patienterstatningens afgørelse for Ankenævnet for Patienterstatning. Ankenævnet afviste den 9. december 2019 i medfør af § 58b i lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet (KEL) at genoptage behandlingen af sagen, med henvisning til, at kravet er forældet i medfør af KEL § 60b, stk. 3.

Af afgørelsen fra Ankenævnet fremgår:

" ...

Begrundelse for afgørelsen

Sagen kan ikke genoptages, da As krav er forældet efter § 60 b, stk. 3, i klage- og erstatningsloven, jf. § 4 i lov nr. 519 af 26. maj 2014.

Ankenævnet stadfæster derfor Patienterstatningens afgørelse af 19. september 2009 om, at sagen ikke kan behandles.

Ankenævnet bemærker følgende til afgørelsen:

Ankenævnet bemærker indledningsvist, at klage- og erstatningslovens § 60 b også finder anvendelse på sager, hvor der er truffet afgørelse, inden § 60 b trådte i kraft den 1. juli 2014, jf. § 4 i lov nr. 519 af 26. maj 2014.

Forældelse af erstatningskrav indtræder senest 10 år efter den dag, hvor skaden er forårsaget. Det følger af lov om patientforsikring § 19, stk. 2, jf. klage- og erstatningslovens § 60 b, jf. § 4 i lov nr. 519 af 26. maj 2014.

Bs skade blev forårsaget den 16. september 2006. A anmodede den 13. september 2019 Patienterstatningen om genoptagelse af sagen. Genoptagelsesansøgningen er således fremsat mere end 10 år efter, at skaden blev forårsaget.

Det fremgår imidlertid af § 60 b, stk. 3, i klage- og erstatningsloven, at der løber en ny 10-årig forældelsesfrist fra tidspunktet for den seneste positive afgørelse i sagen om en anerkendelse af en skade eller udmåling af erstatning.

Patientforsikringen traf den seneste positive i afgørelsen den 15. maj 2009, hvorved det blev bestemt, at B havde ret til yderligere 1.500 kr. i erstatning for helbredelsesudgifter og andet tab.

A anmodede den 13. september 2019 om genoptagelse af sagen. Der er således gået mere end 10 år fra den 15. maj 2009, hvor Patientforsikringen traf den seneste positive afgørelse, til at A anmodede Patienterstatningen om genoptagelse af sagen.

10-års fristen er absolut, og den kan ikke under nogen omstændigheder forlænges.

Kravet er derved forældet, selvom B afgik ved døden mere end 10 år efter den seneste positive afgørelse i sagen, og at Bs ægtefælle, A, først fra dette tidspunkt blev bekendt med sit potentielle erstatningskrav.

Ankenævnet afviser derfor sagen som forældet.
..."

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af A.

A har forklaret, at han er 77 år gammel. B, hans ægtefælle, døde i august 2019. Han er folkepensionist. Han får udbetalt 10.100 kr. plus 1.100 kr. i Atp.

Parternes synspunkter

A har i sit påstandsdokument af 9. september 2020 anført følgende:

"...

ANBRINGENDER

Til støtte for sagsøgers påstande gøres det gældende,

at formålet med klage-og erstatningsloven tilsiger at forældelsesfristen for så vidt angår de 2 specielle erstatningsposter, som sagsøger hævder at have krav på vil blive trådt under fode hvis ikke den udløsende faktor for så vidt angår 3 og 10-årig forældelse ikke skal regnes fra skadelidtes død i stedet for et vilkårligt udbetalingstidspunkt,

at det beror på en utilsigtet lapsus fra Folketingets side at lovteksten er formuleret som sket, i og med at sagsøger i sagens natur er afskåret fra at kræve sine erstatningsposter udbetalt før skadelidte er død, at sagsøger netop har afgjort dette relativt hurtigt derefter,

at retten derfor er berettiget til at afgøre sagen under disse omstændigheder, og herunder at lovens § 60 b stk. 3 opererer med en 30-årig forældelsesfrist.

at sagsøgers påstand alene er omformuleret efter sagsøgtes opfordring dertil som sket – altså krav om hjemvisning til realitetsbehandling uden forældelse.

at realiteten er den samme, for sagsøgers anbringender er stadig at sagsøgtes afgørelse er fejlagtig fordi det bestrides at kravet er forældet.

Det bestrides: at kravet er forældet før 3 år efter Bs død

at sagsøger skal anses som "erstatningsberettiget" i henhold til lovens § 60b, stk. 2's forstand, idet der i stedet menes "skadelidte".
..."

Ankenævnet for Patienterstatninger har i sit påstandsdokument af 8. januar 2021 anført følgende:

"...

ANBRINGENDER:

Til støtte for den nedlagte påstand gør sagsøger følgende synspunkter gældende:

1.1 Prøvelse af ankenævnets afgørelse

Til støtte for den nedlagte påstand om frifindelse gøres det overordnet set gældende, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte ankenævnets afgørelse af 9. december 2019.

Ankenævnets afgørelse er afgjort som en formandsafgørelse, hvilket der er hjemmel til i Lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet (herefter "KEL"), når det ikke skønnes, at sagen vil frembyde tvivl. Dette er tilfældet i denne sag.

Det er A, der har bevisbyrden. Der er ikke under sagens forberedelse fremlagt sådanne oplysninger, som kan danne grundlag for en tilsidesættelse af ankenævnets afgørelse.

A har derfor ikke løftet sin bevisbyrde for, at der er et tilstrækkeligt sikkert grundlag for at tilsidesætte afgørelsen.

1.2 Retsgrundlag

I KEL § 59 er de generelle forældelsesregler beskrevet. Det følger af KEL § 59, stk. 2, at et erstatningskrav forældes senest 10 år efter den dag, hvor skaden er forårsaget. For skader forårsaget i perioden 1. januar 2004 til 1. januar 2007 gjaldt en tilsvarende regel, som havde hjemmel i den dagældende Patientforsikringslov § 19, stk. 2.

Såfremt der er truffet bindende afgørelse om anerkendelse af en skade omfattet af lovens kapitel 3 eller 4 eller om udmåling af erstatning for en sådan skade – altså de såkaldte positive afgørelser – så løber der nye forældelsesfrister i medfør af KEL § 60b. Efter § 60b, stk. 1 løber en 3-årig forældelse fra tidspunktet for den positive afgørelse, ligesom der efter stk. 2 ligeledes løber en 3-årig forældelsesfrist fra skadelidte fik eller burde have fået kendskab til kravet, såfremt skadelidte har været ubekendt med dette.

Denne 3-årige forældelsesfrist skal imidlertid kunne indeholdes i den absolutte 10-årige forældelsesfrist, der løber fra den seneste positive afgørelse i sagen, jf. § 60b, stk. 3.

Endelig løber der en maksimal 30-årig forældelsesfrist fra skaden er forårsaget, således at nye positive afgørelser, ukendskab til skaden mv. aldrig kan forlænge forældelsen til udover 30 år efter, at skaden er forårsaget.

KEL § 60b trådte i kraft den 1. juli 2014, men finder også anvendelse på sager, hvor der er truffet afgørelse inden 1. juli 2014. Dette følger af § 4 i lov nr. 519 af 26. maj 2014.

1.3 Den konkrete sag

Ankenævnet har i den indbragte afgørelse med rette fundet, at sagen ikke kan genoptages, da kravet er forældet.

Ankenævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at Bs skade blev forårsaget den 16. september 2006. A anmodede den 13. september 2019 Patienterstatningen om genoptagelse af sagen.

Genoptagelsesansøgningen er således fremsat mere end 10 år efter, at skaden blev forårsaget og er derfor forældet. Ankenævnet har i den forbindelse endvidere lagt vægt på, at den seneste positive afgørelse i denne sag blev truffet den 15. maj 2009, hvilket således også er mere end 10 år før As ansøgning om genoptagelse af sagen den 13. september 2019. Der er endvidere lagt vægt på, at 10-års fristen er absolut, og at den ikke under nogen omstændigheder kan forlænges.

Kravet er derved forældet, selvom B afgik ved døden mere end 10 år efter den seneste positive afgørelse i sagen, og at A først fra dette tidspunkt blev bekendt med sit potentielle erstatningskrav.

A har i stævningen gjort gældende, at forældelsesfristen skal regnes fra skadelidtes død og ikke fra et "vilkårligt udbetalingstidspunkt" (seneste positive afgørelse), ligesom han har gjort gældende, at det beror på en utilsigtet lapsus fra Folketingets side, at lovteksten er formuleret som sket, i og med at A er afskåret fra at kræve sine erstatningsposter udbetalt, før skadelidte er død.

Til dette bemærker ankenævnet, at det klart fremgår af lovens forarbejder (Nr. L 126 fremsat 30. januar 2014), herunder de eksempler, der er givet, at det er tilsigtet, at den absolutte 10-årige forældelsesfrist i KEL § 60b, stk. 3, skal afskære fra erstatning senest 10 år efter den seneste positive afgørelse – også selvom skadelidte ikke har været bekendt med sit krav. Af forarbejdernes bemærkninger til § 60b fremgår det blandt andet: "Bestemmelsen i stk. 3, fastsætter længden af den absolutte forældelsesfrist samt begyndelsestidspunktet herfor. Reglen fastlægger en absolut forældelsesfrist på 10 år, der - uanset om patienten har mulighed at kende erstatningskravet - regnes fra tidspunktet for afgørelsen efter stk. 1. Med den absolutte forældelsesfrist fastsættes et endeligt tidspunkt, hvor erstatningskravet

ikke længere kan gøres gældende. Herved sættes der en tidsgrænse for den mulige suspension af den 3-årig relative forældelsesfrist, der følger af stk. 1."

På baggrund heraf gøres det gældende, at der ikke er tale om en utilsigtet lapsus fra Folketingets side, men derimod en tilsigtet retsstilling. Det gøres endvidere gældende, at der ikke er nogen hjemmel i loven til As anbringende om, at der udløses en særlig ny forældelsesfrist som følge af Bs død.

Det gøres endvidere gældende, at den 30-årige forældelsesfrist ikke er relevant i denne sag, idet der er indtrådt forældelse efter den absolutte 10-årige forældelse i KEL § 60 b, stk. 3. Den 30-årige forældelse, der har hjemmel i KEL § 60 b, stk. 3, bliver kun aktuel som det maksimale tidspunkt, som forældelse kan udskydes til, hvis der afsiges flere efter hinanden positive afgørelser, hvorefter der gælder den absolutte 10-årige forældelsesfrist.

Det vil sige, at ved forældelse i genoptagelsessager medfører den 30-årige forældelsesfrist altså, at forældelse altid vil indtræde senest 30 år efter den dag, hvor skaden blev forårsaget eller lægemidlet er udleveret til patienten, uanset at der måske ikke er gået 10 år siden den seneste positive afgørelse.

Da den 10-årige forældelse netop er indtruffet i denne sag, er det ikke relevant at beskæftige sig med den 30-årige forældelsesfrist i denne sag.

Det gøres således gældende, at ankenævnet med rette har afvist at genoptage sagen som følge af, at kravet er forældet, og det gøres derfor gældende, at ankenævnet skal frifindes.
..."

Parterne har under hovedforhandlingen nærmere redegjort for deres opfattelse af sagen.

Rettens begrundelse og resultat

Det kan lægges til grund, at Bs skade blev forårsaget den 16. september 2006. Den seneste positive afgørelse blev truffet den 15. maj 2009 efter den dagældende lov om patientforsikring § 3, stk. 1, jf. § 2, stk. 1, nr.1 og § 5, stk.1. A anmodede den 13. september 2019, som følge af Bs død, Patienterstatningen om genoptagelse af sagen.

I henhold til den nugældende bestemmelse i klage- og erstatningslovens § 60b kan der fra tidspunktet for afgørelse om at anerkende en patientskade eller om at udmåle erstatning for sådan skade være en periode på op til 10 år, inden for hvilken den erstatningsberettigede har adgang til at få genoptaget sin sag med henblik på udmåling af eller forhøjelse af allerede udmålt erstatning. Det fremgår af noterne til bestemmelsen, at den absolutte forældelsesfrist på 10 år, regnet fra seneste afgørelse, gælder uanset om patienten har mulighed for at kende erstatningskravet.

Som følge heraf vil forældelsesfristen for Bs skade udløbe den 15. maj 2019. Da B afgik ved døden 30. august 2019, var kravet forældet, mens B levede. Det kan ikke udledes af lovteksten, at loven giver mulighed for at forlænge fristen ved patientens dødsfald, hvis kravet er forældet, mens patienten levede.

Ankenævnets frifindelsespåstand tages derfor til følge.

Retten bemærker, at den 30-årige forældelsesfrist i KEL § 60b, stk. 3, alene anses for relevant, hvor den 10-årige forældelsesfrist ikke er udløbet.

Retten bemærker endvidere, at erstatningsberettigede ikke er afskåret fra at rejse erstatningskrav efter almindelige erstatningsretlige regler, hvis kravet efter de normale forældelsesregler ikke er forældet.

Efter sagens udfald skal Retshjælpsforsikringen, subsidært Statskassen, i henhold til fri proces for A, betale sagens omkostninger til Ankenævnet for Patienterstatningen.

Sagsomkostningerne er efter sagens værdi, forløb og udfald fastsat til dækning af advokatudgift med 31.250,00 kr. incl. moms. Ankenævnet for Patienterstatningen er ikke momsregistreret.

THI KENDES FOR RET:

Ankenævnet for Patienterstatningen frifindes.

Retshjælpsforsikringen, subsidært Statskassen, skal til Ankenævnet for Patienterstatningen, Olof Palmes Allé 18H, 8200 Aarhus N. CVR 39850885, betale sagsomkostninger med 31.250,00 kr.

Beløbene skal betales inden 14 dage.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

Vejledning

Retten har afsagt dom i sagen.

Hvis du er utilfreds med afgørelsen, kan du som udgangspunkt anke dommen til landsretten. Hvis du kun er utilfreds med dommens afgørelse om sagsomkostninger, kan du kære denne del af afgørelsen til landsretten.

Ikke alle afgørelser kan ankes eller kæres

Dommen kan kun ankes, hvis forskellen mellem byrettens dom og det resultat, du ønsker at opnå i landsretten, er over 20.000 kr. Hvis forskellen er mindre, skal du have tilladelse fra Procesbevillingsnævnet for at anke.

Landsretten kan afvise at behandle en ankesag, hvis landsretten vurderer, at der ikke er udsigt til, at sagen vil få et andet udfald i landsretten.

Du kan kun kære afgørelser om sagsomkostninger, hvis omkostningsbeløbet er fastsat til mere end 20.000 kr., eller hvis retten har bestemt, at ingen af parterne skal betale sagsomkostninger, og du kræver, at modparten skal betale mere end 20.000 kr. I andre situationer kan omkostningsafgørelsen kun kæres, hvis du får tilladelse fra Procesbevillingsnævnet.

Frister for at anke og kære

Fristen for at anke er 4 uger fra dommens afsigelse. Hvis du ikke kan anke uden en tilladelse fra Procesbevillingsnævnet, skal du indlevere en ansøgning til Procesbevillingsnævnet inden 4 uger.

Fristen for at kære omkostningsafgørelsen er 2 uger fra dommens afsigelse. Hvis du ikke kan kære afgørelsen uden tilladelse fra Procesbevillingsnævnet, skal du indlevere en ansøgning til Procesbevillingsnævnet inden 2 uger.

Sådan gør du, hvis du vil anke eller kære

Du kan anke dommen på minretssag.dk ved at trykke på knappen "Opret appel" og derefter vælge "Anke" og følge vejledningen der. Hvis du vil kære omkostningsafgørelsen, skal du vælge "Kære" og følge vejledningen der.

Hvis du ønsker at søge tilladelse til anke eller kære hos Procesbevillingsnævnet, skal du indlevere din ansøgning til Procesbevillingsnævnet. Du kan ikke indle-

2

vere ansøgningen på minretssag.dk. Du kan få mere vejledning om, hvordan du søger tilladelse hos Procesbevillingsnævnet på domstol.dk.

Du kan få mere vejledning blandt andet om retsafgift på domstol.dk.

Publiceret til portalen d. 23-02-2021 kl. 11:00

Modtagere: Sagsøger A, Advokat (H) Erling KraghPedersen, Sagsøgte
Ankenævnet for Patienterstatninger, Advokat Signe
Rydahl Werming